

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พุทธสาวกและชาดก

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 1.1 ป.6/3 เห็นคุณค่าและประพัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาประวัติของพุทธสาวก และชาดกต่างๆ ย่อมทำให้เห็นแบบอย่างที่ดี และคติสอนใจเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) พุทธสาวก พุทธสาวิกา
  - พระราชนะ
- 2) ชาดก
  - ที่ฆิติโกศลชาดก
  - สัพพทาวุชาดก

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการสร้างความรู้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสอนใจ
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก
- 3) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก

8. กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

เรื่องที่ 1 พุทธสาวก

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างพุทธสาวกหรือพุทธสาวิกา ที่นักเรียนมีความประทับใจในแบบอย่างการดำเนินชีวิตของท่าน พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ
2. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการกระทำของนักเรียนที่แสดงว่าได้ปฏิบัติตนตามคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวกและพุทธสาวิกา และผลที่ได้รับ ครูแสดงความชื่นชมผู้ที่สามารถปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีของท่านดังกล่าว

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันศึกษาความรู้เรื่องประวัติพุทธสาวก : พระราชา จากหนังสือเรียน และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
2. สมาชิกแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ประวัติพุทธสาวก : พระราชา มาเล่าสู่กันฟังภายในกลุ่ม เรียงลำดับตามเนื้อเรื่องแบบเล่าเรื่องรอบวง ถ้าใครยังเล่าไม่ครบหรือไม่ชัดเจนก็ให้คนอื่นช่วยเสริมเพิ่มเติมได้
3. สมาชิกแต่ละคนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสนใจ เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง
4. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันอธิบายผลงานในใบงานที่ 1.1 คนละ 1 ข้อ เรียงตามลำดับแบบเล่าเรื่องรอบวง ถ้าสมาชิกคนใดตอบคำถามหรือมีผลงานไม่ชัดเจน ให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มช่วยกันเสริมเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์
5. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1 แล้วให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องผลงานของตน และแก้ไขในกรณีที่ผิดและไม่ถูกต้อง และเพิ่มเติมจนใบงานมีความสมบูรณ์

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ประวัติพุทธสาวก : พระราชา
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระราชาไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และบันทึกผลการปฏิบัติลงในสมุดบันทึกความดี แล้วนำเสนอครูตามระยะเวลาที่กำหนด

เรื่องที่ 2 ชาดก

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าเรื่องย่อของชาดกที่เคยเรียนมาให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนคนอื่นช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิด หรือกิจกรรมสอนใจที่ได้จากการฟังในข้อ 1 ครูตรวจสอบความถูกต้อง
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของชาดกซึ่งเป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ทำให้ได้คตินิยม และจริยธรรมนำไปเป็นแบบอย่างหรือประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ชาดก จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ในหัวข้อที่กำหนด ดังนี้
  - 1) ทีฆติโกศลชาดก (ผู้ไม่ทำลายโอวาท)
  - 2) สัพพทาวุจฉาชาดก (ความโลภทำให้เสื่อมลาภ)
2. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญของชาดก ทั้ง 2 เรื่อง
3. สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง คตินิยมจากชาดก
4. นักเรียนแต่ละคู่ส่งใบงานที่ 2.1 ให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายแสดงเหตุผลกรณีที่ความคิดเห็นยังไม่ตรงกันจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน
5. ครูเฉลยคำตอบใบงานที่ 2.1 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน แก้ไขปรับปรุงในกรณีที่ผิดและไม่ถูกต้อง และเพิ่มเติมให้ผลงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคตินิยมและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาความรู้เรื่อง ชาดก
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำข้อคิดคตินิยมที่ได้จากการศึกษาชาดกไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และบันทึกผลการปฏิบัติลงในสมุดบันทึกความดี แล้วนำเสนอครูตามระยะเวลาที่กำหนด

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.6

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

(1) นวม สงวนทรัพย์ (พ.อ.). 2530. **พุทธจริยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

(2) เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. 2551. **แม่บทมาตรฐาน หลักสูตรแกนกลางฯ พระพุทธศาสนา ป.6.**

นนทบุรี : ไทยร่มเกล้า.

3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสอนใจ

4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.สื่อการสอน.com/f1609/ที่ขี้ติโกสลชาดก

- www.vdo.hunsa.com/video/10398/ที่ขี้ติโกสลชาดก-การไม่จองเวร

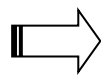
- www.flash-mini.com/fable/34/4/สัพพทาฐิชาดก.html

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก	บันทึกการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้เหมาะสม พร้อมหลักฐานประกอบ 3 พฤติกรรมขึ้นไป	บันทึกการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้เหมาะสม พร้อมหลักฐานประกอบ 2 พฤติกรรม	บันทึกการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้เหมาะสม พร้อมหลักฐานประกอบ 1 พฤติกรรม
2. การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้อย่างมีเหตุผล 3 ประเด็นขึ้นไป	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้อย่างมีเหตุผล 2 ประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ได้อย่างมีเหตุผล 1 ประเด็น
3. การปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก	บันทึกการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก พร้อมหลักฐานประกอบอย่างเหมาะสม 3 พฤติกรรมขึ้นไป	บันทึกการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก พร้อมหลักฐานประกอบอย่างเหมาะสม 2 พฤติกรรม	บันทึกการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก พร้อมหลักฐานประกอบอย่างเหมาะสม 1 พฤติกรรม
4. การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก ได้อย่างมีเหตุผล 3 ประเด็นขึ้นไป	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก ได้อย่างมีเหตุผล 2 ประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากที่ขีตโกศลชาดก และสัพพทวารุชาดก ได้อย่างมีเหตุผล 1 ประเด็น

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12	ดี
6 - 9	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ผู้ที่จะเป็นพุทธสาวกได้ต้องมีคุณสมบัติที่เด่น ยกเว้นข้อใด
  - ก. ปฏิบัติดี
  - ข. มีหน้าตาดี
  - ค. ปฏิบัติชอบ
  - ง. มีความกตัญญู
2. ญัตติจตุตถกรรม เป็นการอุปสมบทโดยวิธีใด
  - ก. การรับไตรสรณคมน์
  - ข. การขอมติจากสงฆ์
  - ค. การขออนุญาต
  - ง. การเชิญ
3. พระราชะมีคุณสมบัติเด่นในด้านใด ที่พระพุทธเจ้าตรัสยกย่อง
  - ก. ว่านอนสอนง่าย
  - ข. ขยันหมั่นเพียร
  - ค. อุดหนุนอดกลั้น
  - ง. กตัญญูรู้คุณ
4. ถ้านักเรียนเป็นคนว่านอนสอนง่าย จะส่งผลดีต่อใครมากที่สุด

ก. พ่อแม่	ข. ครูอาจารย์
ค. เพื่อนๆ	ง. ตัวนักเรียนเอง
5. เมื่อคุณครูชี้โทษสั่งสอน นักเรียนควรมีความคิดอย่างไร
  - ก. คุณครูชี้บอกขุมทรัพย์ให้
  - ข. คุณครูกล่าวตำหนิเรา
  - ค. คุณครูเกลียดเรา
  - ง. คุณครูแกล้งเรา
6. ที่ฆาตกรรมไม่ประหารพระเจ้าพรหมทัต เพราะเหตุใด
  - ก. เพราะกลัว
  - ข. เพราะสงสาร
  - ค. เพราะใจไม่แข็งพอ
  - ง. เพราะระลึกถึงโอวาทของบิดามารดา
7. โอวาทที่บิดามารดาให้ไว้แก่ที่ฆาตกรรม คือเรื่องใด
  - ก. เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร
  - ข. จงหมั่นหาทรัพย์
  - ค. จงมีความอดทน
  - ง. ทำดีจะได้ดี
8. คติธรรมที่ได้จากสหพันธรัฐชาติก คืออะไร
  - ก. มีบริวารมากเป็นใหญ่ได้
  - ข. ความโง่งทำให้เสื่อมลาภ
  - ค. ความโลภทำให้เสื่อมลาภ
  - ง. ความอดทนทำให้เป็นใหญ่ได้
9. สุนัขจิ้งจอกได้เกิดมาเป็นใครในสมัยพุทธกาล
  - ก. พระเจ้าอชาตศัตรู
  - ข. พระเจ้าพิมพิสาร
  - ค. พระพุทธองค์
  - ง. พระเทวทัต
10. สุนัขจิ้งจอกถึงแก่ความพินาศ เพราะเหตุใด
  - ก. ความประมาท
  - ข. ความโลภ
  - ค. ความหลงตัวเอง
  - ง. ความฉลาด

ตัวชี้วัด ส 1.1 ข้อ 3

ได้คะแนน	คะแนนเต็ม
	10

1. ข	2. ข	3. ก	4. ง	5. ก
6. ง	7. ก	8. ค	9. ง	10. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พุทธสาวก

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาประวัติพุทธสาวก จะทำให้ได้แง่คิดและข้อเตือนใจ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.6/3 เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างจากประวัติพุทธสาวกได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พุทธสาวก พุทธสาวิกา
  - พระราชา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการสร้างความรู้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

- ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างพุทธสาวกหรือพุทธสาวิกาที่นักเรียนมีความประทับใจในแบบอย่างการดำเนินชีวิตของท่าน พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ
- นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการกระทำของนักเรียนที่แสดงว่าได้ปฏิบัติตนตามคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวกและพุทธสาวิกา และผลที่ได้รับ ครูแสดงความชื่นชมผู้ที่สามารถปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีของท่านดังกล่าว

ขั้นสอน

- สื่อการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.6
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม 3. ใบงานที่ 1.1

- ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตามกติกาของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เช่น
  - มีการช่วยเหลือกัน
  - ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในภาระหรือหน้าที่ของตน
  - สมาชิกทุกคนมีบทบาทเท่าเทียมกัน
  - สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่องครูผู้สอนให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ
- สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมมือกันศึกษาความรู้เรื่อง ประวัติพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ จากหนังสือเรียน และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
- สมาชิกแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ประวัติพุทธสาวก : พระราชนิพนธ์ มาเล่าสู่กันฟังภายในกลุ่มเรียงลำดับตาม

คำถามกระตุ้นความคิด

- คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระราชา ได้แก่ อะไรบ้าง
(ความกตัญญูกตเวที)
- นักเรียนสามารถนำคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างที่ดีของพระราชาไปประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เนื้อเรื่องแบบเล่าเรื่องรอบวง ถ้าใครยังไม่เล่าไม่ครบหรือไม่ชัดเจนก็ให้คนอื่นช่วยเสริมเพิ่มเติมได้

9. สมาชิกแต่ละคนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสนใจ เสรี แล้วตรวจสอบความถูกต้อง
10. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันอธิบายผลงานในใบงานที่ 1.1 คนละ 1 ข้อ เรียงตามลำดับแบบเล่าเรื่องรอบวง ถ้าสมาชิกคนใดตอบคำถามหรือมีผลงานไม่ชัดเจน ให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มช่วยกันเสริมเพิ่มเติมให้มีใจความสมบูรณ์
11. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1 แล้วให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องผลงานของตน และแก้ไขในกรณีที่ไม่ถูกต้อง และเพิ่มเติมจนใบงานมีความสมบูรณ์
12. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างที่ได้จากการศึกษาประวัติพุทธสาวก : พระราชา
4. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระราชาไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และบันทึกผลการปฏิบัติลงในสมุดบันทึกความดี แล้วนำเสนอสรุปตามระยะเวลาที่กำหนด

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.6

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

(1) นวม สงวนทรัพย์ (พ.อ.). 2530. **พุทธจริยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

(2) เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. 2551. **แม่บทมาตรฐาน หลักสูตรแกนกลางฯ พระพุทธศาสนา ป.6**.

นนทบุรี : ไทยรมเกล้า.

3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสอนใจ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสอนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใด ราชพราหมณ์จึงมีร่างกายซูบผอม

.....
.....
.....

2. ราชพราหมณ์อุปสมบทด้วยวิธีการใด และมีขั้นตอนอย่างไร

.....
.....
.....

3. พระราชา เป็นผู้มีอุปนิสัยดีแต่อย่างไร

.....
.....
.....

4. นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร ให้เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย

.....
.....
.....

5. ถ้าเพื่อนของนักเรียนโกรธที่ครูตักเตือนสั่งสอน นักเรียนจะแนะนำเพื่อนว่าอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พุทธสาวกสอนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใด ราชพราหมณ์จึงมีร่างกายซูบผอม

..... เพราะพระราชธิดาถูกทอดทิ้งเลยไปอยู่วัด ต่อมาตั้งใจจะบวช แต่ไม่มีใครรับบวชให้ จึงเสียใจจนร่างกายซูบผอม

2. ราชพราหมณ์อุปสมบทด้วยวิธีการใด และมีขั้นตอนอย่างไร

..... อุปสมบทกุลบุตรด้วยวิธี ญัตติจุดตุตถกรรม คือ วิธีอุปสมบทที่พระสงฆ์ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยภิกษุประชุมครบองค์กำหนด ในเขตที่ชุมนุม เรียกว่า สีมา กล่าววาจาประกาศที่จะรับคนนั้นเข้าหมู่ ได้รับความยินยอมจากภิกษุผู้เข้าร่วมประชุม

3. พระราชา เป็นผู้ที่มีอุปนิสัยดีเตนอย่างไร

..... เป็นคนว่านอนสอนง่าย เมื่ออาจารย์ชี้โทษและสั่งสอน ก็ไม่ถือโกรธ

4. นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร ให้เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย

..... เชื่อฟังและไม่ถือโกรธเวลาที่ผู้ใหญ่ตักเตือนหรือสั่งสอน

5. ถ้าเพื่อนของนักเรียนโกรธที่ครูตักเตือนสั่งสอน นักเรียนจะแนะนำเพื่อนว่าอย่างไร

..... ให้เพื่อนตั้งสติ และคิดทบทวนให้ดีๆ สิ่งที่เพื่อนกระทำผิดหรือไม่ ครูถึงได้ตักเตือนสั่งสอน

ชื่อหนังสือ ..... ชื่อผู้แต่ง ..... นามปากกา .....
 สำนักพิมพ์ ..... สถานที่พิมพ์ ..... ปีที่พิมพ์ .....
 จำนวนหน้า ..... ราคา ..... บาท อ่านวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา .....

1. สาระสำคัญของเรื่อง

.....
 .....
 .....

2. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....
 .....

3. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....
 .....

4. ข้อเสนอแนะของคุณ

.....
 .....

ลงชื่อ ..... นักเรียน
 (.....)

ลงชื่อ ..... ผู้ปกครอง
 (.....)

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
 (.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย	ให้	2	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องมาก	ให้	1	คะแนน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความตั้งใจ ทำงาน			ความ รับผิดชอบ			การตรงต่อ เวลา			ความสะอาด เรียบร้อย			ผลสำเร็จของ งาน			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และบอกความหมายของเพลงชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา และเป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน มีความรับผิดชอบ			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ชาดก

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาดก เป็นนิทานที่มีคติสอนใจ ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมทั้งมุ่งปลูกฝังคุณธรรม สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.6/3 เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกได้
- 2) เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างที่ได้จากการศึกษาชาดก

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ชาดก
  - ที่มิตโกสลชาดก
  - สัพพทาสชาดก

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการสร้างความรู้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

4. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าเรื่องย่อของชาดกที่เคยเรียนมาให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
5. ครูให้นักเรียนคนอื่นช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิด หรือกิจกรรมสอนใจที่ได้จากการฟังในข้อ 1 ครูตรวจสอบความถูกต้อง
6. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของชาดก ซึ่งเป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ทำให้ได้คติธรรม และจริยธรรมนำไปเป็นแบบอย่างหรือประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ขั้นสอน

- สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :
1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.6
  2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  3. ใบงานที่ 2.1
  4. ห้องสมุด
  5. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

6. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ชาดก จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ในหัวข้อที่กำหนด ดังนี้
  - 1) ทีฆิติโกสลชาดก (ผู้ไม่ทำลายโอวาท)
  - 2) สัพพทราฐิชาดก (ความโลภทำให้เสื่อมลาภ)จากนั้นบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
7. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญของชาดก ทั้ง 2 เรื่อง
8. สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก โดยให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันอธิบายแสดงความคิดเห็นก่อนตอบคำถาม
9. นักเรียนแต่ละคู่ส่งใบงานที่ 2.1 ให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายแสดงเหตุผลกรณีที่ความคิดเห็นยังไม่ตรงกันจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน

คำถามกระตุ้นความคิด

1. ข้อคิดสำคัญที่ได้จากทีฆิติโกสลชาดก คืออะไร
(เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร)
2. ข้อคิดสำคัญที่ได้จากเรื่องสัพพทราฐิชาดก คืออะไร
(ถ้าผู้ยิ่งใหญ่หลงใหลในอำนาจจะนำไปสู่ความพินาศ)

10. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.1 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน แก้ไขปรับปรุงในกรณีที่ไม่ถูกต้อง และเพิ่มเติมให้ผลงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
11. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคตินิยมและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาความรู้เรื่อง ชาดก
4. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำข้อคิดคตินิยมที่ได้จากการศึกษาชาดกไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และบันทึกผลการปฏิบัติลงในสมุดบันทึกความดี
5. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนสามารถนำคตินิยมที่ได้จากการศึกษาชาดกไปประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
  - 1) การปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก
  - 2) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก
  - 3) การปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก
  - 4) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธสาวกและชาดก

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก	แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.6

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

(1) นวม สงวนทรัพย์ (พ.อ.). 2530. **พุทธจริยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

(2) เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. 2551. **แม่บทมาตรฐาน หลักสูตรแกนกลางฯ พระพุทธศาสนา ป.6**.

นนทบุรี : ไทยร่มเกล้า.

3) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.สื่อการสอน.com/f1609/ที่ขี้ติโกสลชาดก

- www.vdo.hunsa.com/video/10398/ที่ขี้ติโกสลชาดก-การไม่จองเวร

- www.flash-mini.com/fable/34/4/สัพพทาฐิชาดก.html

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างพุทธสาวกและชาดก

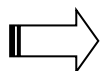
ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก			
2	การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตของพุทธสาวก			
3	การปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก			
4	การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามคตินิยมที่ได้จากชาดก			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12	ดี
6 - 9	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า ถ้าที่ฆราวาสไม่เชื่อฟังโอวาทของบิดามารดา เหตุการณ์จะเป็นเช่นไร

.....

.....

.....

2. ถ้าเพื่อนของนักเรียนโกรธแค้นเพราะโดนกลั่นแกล้ง นักเรียนจะเตือนเพื่อนอย่างไร

.....

.....

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นสุนัขจิ้งจอก จะใช้มนต์วิเศษให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

4. สุนัขจิ้งจอกขาดคุณธรรมใด จึงพบกับความพินาศ

.....

.....

.....

5. การศึกษาชาดก มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง คติธรรมจากชาดก

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า ถ้าที่ฆราวาสไม่เชื่อฟังโอวาทของบิดามารดา เหตุการณ์จะเป็นเช่นไร

.....
.....
.....
ที่ฆราวาสอาจถูกแก้แค้นกลับจากฝ่ายพระเจ้าพรหมทัต เพราะฆ่าพระเจ้าพรหมทัตตาย

2. ถ้าเพื่อนของนักเรียนโกรธแค้นเพราะโดนกลั่นแกล้ง นักเรียนจะเตือนเพื่อนอย่างไร

.....
.....
.....
เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร ถ้าเพื่อนแกล้งกลับ เตือนคนที่ถูกเพื่อนแกล้งก็จะมาแกล้งกลับ ไม่รู้จักจบจักสิ้น

3. ถ้านักเรียนเป็นสุนัขจิ้งจอก จะใช้มนต์วิเศษให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....
.....
.....
ให้ป่าที่อาศัยอยู่สงบสุข สัตว์ทั้งหลายรักกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. สุนัขจิ้งจอกขาดคุณธรรมใด จึงพบกับความพินาศ

.....
.....
.....
ขาดความพอดีจึงทำให้ความโลภเข้ามาครอบงำ เมื่อมีแล้วก็เกิดความอยากได้ อยากมีอีก จึงพบกับความพินาศ

5. การศึกษาชาดก มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....
.....
.....
เป็นเครื่องเตือนใจและปลูกฝังคุณธรรมที่ดีในการดำเนินชีวิต

.....
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ชื่อหนังสือ ..... ชื่อผู้แต่ง ..... นามปากกา .....
 สำนักพิมพ์ ..... สถานที่พิมพ์ ..... ปีที่พิมพ์ .....
 จำนวนหน้า ..... ราคา ..... บาท อ่านวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา .....

1. สาระสำคัญของเรื่อง

.....
 .....
 .....

2. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....
 .....

3. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....
 .....

4. ข้อเสนอแนะของคุณ

.....
 .....

ลงชื่อ ..... นักเรียน
 (.....)

ลงชื่อ ..... ผู้ปกครอง
 (.....)

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
 (.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย	ให้	2	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องมาก	ให้	1	คะแนน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
2	ความถูกต้องของเนื้อหา			
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
5	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	2	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อ ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และบอกความหมายของเพลงชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา และเป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน มีความรับผิดชอบ			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

แบบประเมิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น			
	8.3 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน			
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

ตอนที่ 1 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้
ต่อไปนี ส 1.1 (ป.6/3)

- ด้านความรู้

.....
.....
(จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

สรุปผลจากการประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) ประจำหน่วยการเรียนรู้

- ระดับคุณภาพดี จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....

ตำแหน่ง .....

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ด้านคุณภาพผู้เรียน)	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	
1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	
1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	
1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	
1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	
1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	
2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ	
2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	
2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว	
3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	
3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	
3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล	
4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง	
4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง	
4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	
4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์	
5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	
5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	
5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ	
6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง	
6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	
6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	